

Beste leerlingen,

Wat spannend dat ik bij jullie in de klas kom om mijn persoonlijke verhaal over de Tweede Wereldoorlog te vertellen. Mijn naam is Judith van Gelder.

Ik ben Joods en geboren in 1958, 14 jaar na de Tweede Wereldoorlog.

Mijn verhaal gaat over mijn vader. Hij overleefde op wonderbaarlijke wijze de oorlog door onder te duiken.

Voor mijn verhaal is het belangrijk dat jullie al wat weten over de Tweede Wereldoorlog. Daarom vind ik het fijn als jullie eerst het filmpje *De oorlog in zeven minuten* bekijken en daarna de vragen hieronder beantwoorden.

1.

Mijn ouders zijn geboren vóór de Tweede Wereldoorlog en hebben, in tegenstelling tot de rest van mijn grote familie, de oorlog overleefd. Zij behoren tot de 'eerste generatie' overlevenden. Kinderen van deze mensen die na de oorlog zijn geboren, noemt men de 'tweede' of zelfs 'derde generatie'. Tot welke generatie behoor ik?

- Eerste generatie
- Tweede generatie
- Derde generatie

2.

Misschien heb je zelf wel ergens in de wereld ook een oorlog meegemaakt of ken je iemand anders die een oorlog heeft meegemaakt. Als dat zo is, vul dan hieronder in wie dat is en vertel er iets over.

NA DE OORLOG

Landelijk centrum naoorlogse gastsprekers WO2 tot nu

3.

Nog even over het filmpje. Daarin wordt verteld dat vanaf juli 1942 Joden naar doorgangskamp Westerbork werden gestuurd. Waren in doorgangskamp Westerbork ook gaskamers?

ja / nee

Weetje:

Er woonden in Nederland voor de Tweede Wereldoorlog ongeveer 140.000 Joden. In WO2 zijn daarvan 102.000 Joden vermoord. Nu wonen er ongeveer 50.000 Joden in Nederland.

4.

Bekijk hieronder een aantal foto's. Welk plaatje past voor jouw gevoel het beste bij WO2? En waarom?

foto: _____ waarom: _____

Weetje:

Ongeveer 25.000 Joden hebben door onder te duiken de oorlog kunnen overleven. Onderduiken kost geld, daarom konden veel Joden die arm waren niet onderduiken. Ook werden Joden afgeperst tijdens de onderduikperiode.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

5.

Dan nog als laatste. Leven in een oorlog is heel heftig. Soms moet je keuzes maken en dat is moeilijk, omdat wat je ook kiest het nooit helemaal goed is. Dat wordt een dilemma genoemd.

Je kon tijdens een oorlog vier dingen doen:

- actief meedoen met de vijand, dat heet **collaboreren**
- je actief verzetten tegen de vijand, dus in het **verzet gaan**
- **klein verzet plegen**, zoals bijvoorbeeld naar radio Oranje luisteren, O.Z.O (Oranje zal overwinnen) op muren schrijven.
- of **gewoon aanpassen**

Weetje:

Het verzet werd ook de ondergrondse genoemd. Die hielpen Joden om onder te duiken. Helaas zijn er in Nederland veel meer Joden dan in België, Frankrijk en Luxemburg vermoord. Het verzet in Nederland was minder groot.

6.

Laten we ook eens even nadenken over de volgende uitspraken. Jullie leerkracht leest ze hardop voor. Als je het eens bent met een uitspraak gaat je duim omhoog. Als je het oneens bent: duim oplaag

- Je aanpassen aan de vijand is eigenlijk ook collaboreren.
- Als je in het verzet zat, was je een held.
- Je verzetten tegen de vijand klinkt makkelijker dan het is.
- Als ouders voor de Duitsers waren, dan moesten hun kinderen dat ook zijn.
- Het was slim van het verzet om kinderen boodschappen te laten doorgeven.
- Klein verzet plegen, is ook gewoon aanpassen.

eens / oneens

eens / oneens

eens / oneens

eens / oneens

eens / oneens

eens / oneens

Tot slot

Ik kijk er naar uit om jullie te zien. Heb je nu alvast vragen? Schrijf ze op. Tot gauw!

Judith van Gelder

P.S. Wil je alvast zien hoe joodsmonument.nl van mijn familie er uit zag? Hier staan meer dan 100.000 joodse Nederlanders op die zijn vermoord.